

Orson Scott Card

Písečná magie

přeložil Petr Kotrle

ilustroval Alois Křesala

ikarie 1994-12

Když slunce svitlo mezerou v mracích, velké báně města Gyree se rozehrály modravým a červeným třpytem a Ceru Cemreetovi se v tu chvíli zdálo, že zahlédl odlesk slávy, o které se mluvilo za pozdních večerů, když strýčci začali vyprávět o dávné minulosti Greetu. Ale pak si trpce připomenul, že zblízka na hlavním městě nic oslnivého k vidění není. Dnes běhali po ulicích psi, v rozvalinách paláce žily krysy, a král Greetu měl sídlo v Novém Gyree vystavěném v kopcích daleko na severu, kam nepřátelská vojska nepronikla. Zatím.

Slunce se ukrylo za mrak a město znovu potemnělo. Daleko na severu ujížděla po Hetterwejské cestě nefyrská hlídka. Cer se očima vrátil k bujné trávě kopce, na němž seděl. Z těch mraků bude pršet, ale nejspíš ne tady, napadlo ho. Vždycky když zahlédl nefyrskou hlídku, snažil se odvést myšlenky jinam. V době hrikanu bylo v těchto končinách na déšť ještě brzy. Tento mrak se vyprší na severu, snad v zemi krále Vysokých hor, nebo na širých pláních Západní roviny, kde prý koně pobíhají volně, ale jsou tak ochočení, že svezou každého, kdo potřebuje. Ale v Greetu sprchne nejdříve až v měsíci doonse a to je za tři týdny. Tou dobou už bude všechno obilí v sýpkách a seno vyskládané do obrovských stohů vysokých jako kopec, na kterém Cer seděl.

Kdysi prý po celý doonse přijížděly velké vozy ze Západních rovin a odvážely seno, aby tam mohli přečkat období sněhu. Jenže teď neprijedou, připomněl si Cer. Letos, stejně jako loni a předloni, přijížděly vozy z jihu a z východu, dvoukolové káry řízené vozky, kteří nemluvili hornozápadštinou, ale barbarskou fyrdštinou. Fyrd jako firt, napadlo ho a zasmál se, protože firt bylo slovo, které by před rodiči říct nemohl. Jejich řeč byla samý firt.

Cer se znovu rozhlédl po krajině. Nefyrská hlídka sjela z hlavní cesty a pustila se cestou do kopců.

Cestou do kopců. Cer vyskočil a rozběhl se po stezce k domovu. Hlídka mířící do kopců nemohla přinést nic jiného než potíže.

Jenom jednou se zastavil, aby si odpočinul, to když se píchání v boku už nedalo snést. Jenže hlídka měla koně, takže když doběhl domů, čekal ho už jen pohled na nefyrské koně postávající před otcovou bránou.

Kde jsou strýčci? blesklo Cerovi hlavou. Musí přece přijít.

Jenže strýčci tam nebyli a odněkud za zdí kolem zahrady doletí k Cerovi strašlivý výkřik. Nikdy maminku neslyšel tak křičet, ale něco mu řeklo, že je to ona, a tak se rozběhl k bráně. Nefyrský žoldák ho chytil a zvolal hornozápadštinou se silným přízvukem, aby Cerovi rodiče rozuměli: „Tady je ten kluk!“

Cerova matka opět vykřikla a on uviděl proč.

Otec byl svlečený do naha a dva vysocí Nefyřané mu drželi ruce a nohy. Nefyrský kapitán svíral zlověstně zahnutou dýku hrotem nahoru a tlačil jím na svalnaté břicho Cerova otce. Před očima Cera a jeho matky se kolem dýky objevila krev a kapitán ji zarazil až po jílec. Pak jí trhl nahoru, k žebrům. Vytryskla krev. Dal si záležet, aby nezasáhl srdce. Teď vrazili do široké rány kopí a zvedli je do vzduchu, i s Cerovým otcem, který na něm zůstal viset. Když pak zarazili kopí do sloupku brány, krev a vnitřnosti se rozstříkly po vratech a po stěnách.

Ještě pět minut žil Cerův otec a jeho hrud' se zvedala dechem agónie. Mohl zemřít bolestí, ale Cer tomu nevěřil, protože jeho otec nebyl z těch, kteří by podlehli bolesti. Mohl se udusit, protože o jednu plíci přišel a každé nadechnutí znamenalo muka, ale ani tomu Cer nevěřil, protože otec dýchal až do samého konce. Až o několik týdnů později usoudil, že to bylo ztrátou krve. Teprve když jeho tělo vyschlo, teprve když se žíly zbortily, Cerův otec zemřel.

Nevydal ze sebe ani hlásku. Cerův otec by Nefyřanům nedopřál, aby od něj uslyšeli byť jen bolestivý vzdech.

Cerova matka křičela a křičela, dokud jí z úst nevyšla krev a neomdlela.

Dokud otec nezemřel, Cer stál a mlčel. Když k němu pak kapitán s úsměvem přistoupil a podíval se mu do tváře, Cer ho kopl mezi nohy.

Uřezali mu palce na nohou, ale stejně jako jeho otec, Cer nevydal ani hlásku.

Pak Nefyřané odjeli a přišli strýčci.

Strýček Forwin se pozvracel. Strýček Erwin se rozplakal. Strýček Crune vzal Cera kolem ramen a když Cerovi sluhové obvazovali zmrzačená chodidla, prohlásil: „Tvůj otec byl velký a statečný člověk. Mnoho Nefyřanů pobil a spálil nespočet vozů. Ale Nefyřané jsou silní.“

Strýček Crune Cera objal a stiskl. „Tvůj otec byl silnější. Ale byl sám a jich bylo moc.“

Cer odvrátil oči.

„Ty se na strýčka ani nepodíváš?“ zeptal se Crune.

„Můj táta si myslel, že není sám,“ odpověděl Cer.

Strýček Crune vstal a odešel. Víckrát Cer své strýčky nespátřil.

Dům i pole museli s matkou opustit, protože půdu dostal nějaký nefyrský rolník, aby na ní hospodařil pro krále Nefyrydu. Bez peněz jim nezbývalo nic jiného, než vydat se na jih za řeku Greebeck, do vyprahlého kraje na okraji pouště, kde netekly žádné řeky, takže tam přežívaly jen ty nejhouževnatější rostliny. Zimu přečkali díky milosrdenství těch nejbědnějších. V létě přišla vedra a s nimi se přehnal krajem i mor chudých. Lékem bylo čerstvé ovoce, jenže to se vozilo z Yffyrdu a Suffyrdu a mohli si je koupit jen ti bohatí. Chudí umírali po tisících. Byla mezi nimi i Cerova matka.

Odnesli ji na poušť, aby tělo spálili a osvobodili duši. Když ji potírali dehtem (aspoň že ten byl zadarmo, když měl člověk džber), objevilo se na vrcholku duny pět jezdců a pozorovalo je. Cer si nejdřív myslel, že jsou to Nefyřané, ale nebyli. Chudáci zvedali hlavy a mávali neznámým na pozdrav, což Greetané na nepřítelé nedělají. Byli to obyvatelé pouště, abadapnuští nomádi, v suchých letech podnikali nájezdy na bohaté greetké statky, ale chudým neubližovali.

Když jsme byli bohatí, nenáviděli jsme je, napadlo Gera. Teď, když jsme chudí, jsou to naši přátelé.

Když slunce zapadlo, jeho matku spálili. Cer se díval, dokud plameny nepohasly. Měsíc stál podruhé za noc vysoko na obloze. Pomodlil se nad matčinými kostmi a popelem k měsíční paní, pak se otočil a odešel.

U chatrče, která jim patřila, se zastavil, sbalil si tu trochu jídla, kterou měli, a navlékl si tenký prsten po otci. Mnefyřané jej považovali za bezcenný, ale Cer věděl, že je od pradávna odznakem vážnosti rodu Cemreetů.

Pak se vydal na sever.

Živil se tak, že ve stodolách zabíjel krysy a vařil si je. Živil se žebráním u dveří chudých rolníků, protože bohatí měli na odhánění žebráků sluhu. Cer si pamatoval, že otec něco takového nikdy nedělal. V jeho domě dostali žebráci vždycky najíst.

Když se mu nepodařilo nic ulovit nebo vyžebrot, živil se i tak, že kradl. Kradl hrstky pšenice. V zahradách kradl mrkev. Kradl vodu ze studní, za což mohl v období sucha propadnout hrdlem. Jednou ukradl ovoce z vozu s jídlem nějakého boháče.

Pálila ho ústa, jak bylo studené a jak silná byla kyselina v něm. Šťáva mu stékala po bradě. Jako chudák a zloděj jím něco, co si ani otec nemohl koupit, a to se o něm říkalo, že je bohatý, uvažoval Cer.

Konečně zahlédl na severu hory. Šel dál a za týden se ze vzdálených hor staly vysoké štíty a strmé srázy z jílové břidlice. Mitherkam, kde vládl král Vysokých hor. Cer začal šplhat vzhůru.

Lezl celý den a přespal ve skalní rozsedlině. Šlo mu to pomalu, protože v sandálech byl výstup nepohodlný a bez palců nemohl lézt bosky. Další den ráno pokračoval. Přestože v jednu chvíli, kdy by pád znamenal roztržít se o vzdálenou pláň míli pod ním, se málem zřítíl. Nakonec vystoupil až na ostrý vrcholek Mitherkamu, do nebe.

Kamení se najednou proměnilo v hlínu. Ne ve světlou, písčitou půdu suchých krajů, ani červenou greetskou, ale v tmavou černozem, o jaké vyprávěly staré severské báje, půdu, kterou nebylo možné nechat den bez povšimnutí, protože za týden by na ní vyrostl les.

A lesy tam skutečně rostly a zem pokrýval hustý koberec travin. Cer viděl v životě jen pár stromů, a to ještě olivovníků, zakrslých a pokroucených, a fíkovníků sykomor, dorůstajících trojnásobku výšky člověka. Tyto stromy byly dvacetkrát vyšší než člověk a dokola měřily deset kroků. Mladé stromky byly rovné a vysoké tak, že ani jeden nebyl menší než Cer, který na svých dvanáct let vůbec nebyl malý.

Cerovi, který znal jen obilí, trávu a olivové sady, připadal ten les úžasnější než hory, město, řeka nebo měsíc.

Pod jedním z obrovských stromů přespal. Tu noc mu byla velká zima. A ráno pochopil, že v lese žádné statky nenajde, a že tam, kde nejsou statky, nemá co jíst. Vstal a vydal se hlouběji do lesa. Ve Vysokých horách museli nějací lidé žít, jinak by neměli krále, a Cer je chtěl najít. Kdyby je nenašel, zemřel by. Ale aspoň by nezemřel v říši Nefyřanů.

Prošel kolem mnoha keřů s jedlými plody, ale nevěděl, že se dají jíst, a tak je nejedl. Prošel kolem mnoha potoků, v nichž plavaly pomalé, hloupé ryby, které si mohl nachytat, jenže v Greetu se ryby nedaly, protože prý roznášely nemoci, a tak Cer ryby nechytal.

A třetího dne, kdy byl hlady tak vysílený, že už nemohl dál, potkal lesního čaroděje.

Potkal ho, protože ta noc byla nejchladnější ze všech, a Cer si ze stromů nalámal větve na oheň. Jenže dřevo nechtělo hořet. Když potom zvedl hlavu, zdálo se mu, že se stromy daly do pohybu. Přibližovaly se, obkličovaly ho. Když se díval, nehýbaly se, ale jakmile se otočil, ty, na které neviděl, byly hned o cosi blíž. Chtěl utéct, ale spodní větve utvořily hustý plot, kterým se nedalo proniknout. Ani přelézt ho nemohl, protože všechny větve ho bodaly. S krvácejícími ranami, které mu způsobily, se vrátil do tábořiště a odtamtud se díval, jak stromy kolem něj vytvářejí pevnou zeď.

A čekal. Co jiného mu v tom dřevěném vězení taky zbývalo?

Ráno uslyšel něčí zpěv a začal volat o pomoc.

„Heled'mese,“ zaslechl hlas s cizím přízvukem. „Heled'mese, jeden takový, co stromy kácí, ohně rozdělává a les nenávidí.“

„To není pravda,“ bránil se Cer. „Bylo mi zima. Chtěl jsem rozdělávat oheň jenom proto, abych se zahřál.“

„Oheň, oheň,“ řekl hlas. „V těchto končinách se oheň ze dřeva nerozdělává. Ale hlas, který slyším, je mladý. Pochybuju, že pod těmi slovy jsou vousy.“

„Nemám vousy,“ přiznal Cer. „Nemám žádnou zbraň, jenom nůž, který je tak malý, že by nikomu neublížil.“

„Nůž! Nůž, po kterém živé údy roní mízu, říká Sekvoj. Nůž, který krájí větvičky jako měkké prstíky, říká Jilm. Nůž, který bodá do kůry, dokud nezačne krváčet, říká sladká Osika. Zlom svůj nůž,“ řekl hlas za hradbou stromů. „Pak tě pustím ven.“

„Ale já jiný nemám,“ ozval se Cer. „Potřebuju ho.“

„Tady je ti asi stejně platný jako mlha v temné noci. Zlom ho, nebo zemřeš dřív, než se ty stromy znovu pohnou.“

Cer přelomil svůj nůž.

Zaslechl za sebou jakýsi zvuk a když se otočil, spatřil v mezeře mezi stromy tlustého staříka. O chvíličku dřív tam žádná taková mezeře nebyla.

„Dítě,“ prohlásil muž.

„Tlustý dědek,“ řekl Cer, protože se ho dotklo, že ho v jeho věku někdo považuje za dítě.

„A k tomu ještě nevychované,“ řekl stařík „Ale třeba ani nic lepšího nezná, protože podle řeči bych soudil, že pochází z Greetké země a podle toho, co má na sobě, bych řekl, že má hluboko do kapsy. V Mitherwee ví každý, že v Greetu nemají žádné způsoby.“

Cer sebral čepel nože a rozběhl se na něj. Ale najednou měl v cestě houštinu špičatých větví a rukou narazil na silnou větev, až mu čepel vypadla na zem.

„Dítě, dítě,“ řekl vlídně stařík. „Nosíš v srdci smrt.“

Větvě zmizely. Stařík natáhl ruce a pohladil Cera po tváři. Cer ucukl.

„A dotek člověka ti působí bolest.“ Muž si povzdechl. „Jak převrácený musí být tvůj svět.“

Cer se na něj chladně zahleděl. Dokázal snést, když se mu někdo vysmíval. Ale bylo to, co viděl ve staříkových očích, opravdu laskavost?

„Vypadáš hladově,“ prohlásil stařec.

Cer neřekl nic.

„Jestli chceš jít se mnou, pojď. Jestli chceš, dám ti najíst.“

Cer šel za ním.

Šli lesem. Cer si všiml, že stařík se často zastavuje a dotýká se stromů. A některé zase okatě přehlížel, otáčel se k nim zády, nebo je obcházel širším obloukem. Jednou se zastavil a promluvil na strom, který přišel o velkou větev – asi nedávno, neboť Cer si stačil všimnout, že smůla na pahýlu byla ještě měkká. „Ještě nějaký čas a nebuděš cítit nic,“ oslovil stařec strom. Pak si povzdechl. „Ale ano, já vím. A hodně ořechů na podzim.“

Pak došli k domu, pokud se něco takového dalo domem nazývat. Zdi byly z kamene, což bylo v Greetu celkem běžné, ale střechu tvořilo živé dřevo – husté větve devíti vysokých stromů, vzájemně propletené a pokryté bujným listovím, takže Cer věřil, že dovnitř nepronikne ani kapka.

„Líbí se ti, jakou mám střechu?“ zeptal se stařík. „Je tak těsná, že ani v zimě, kdy je listí opadané, se sníh nedostane dovnitř. Ale my víme, jak na to,“ řekl a provedl ho nízkými dvířky do jediné místnosti.

Stařík se dal do přípravy snídaně, ale brebentit při tom nepřestal.

Nachystal lesní plody se smetanou, dušené žaludy a silné krajíce kuříčného chleba. Vyjmenoval mu, jak se co jmenuje, protože kromě smetany bylo pro Cera všechno cizí.

Ale chutnalo mu to a nasýtilo ho to.

„Žaludy z dubů,“ řekl stařík. „Ořechy ze stromů stejného jména. A bobule z keřů, zákrsků. Kukuřice, ta není ze stromu ale ze slabé rostliny, která dřevo nemá a každým rokem umírá.“

„A stromy neumírají každý rok, ani když sněží?“ zeptal se Cer, protože o sněhu už slyšel.

„Jejich listy se pestře zbarví a opadají, možná to v sobě má něco ze smrti,“ řekl stařec. „Ale v eanenu sníh roztaje a když přijde blowan, všechny stromy už mají listí nové.“

Cer mu nevěřil, ale zároveň se mu nezdálo, že by mu stařec lhal. Stromy byly zvláštní.

„Nevěděl jsem, že ve Vysokých horách se stromy můžou pohybovat.“

„Ale ne, nemůžou,“ rozesmál se stařík. „Jenom tady a v dalších lesích, o které se stará lesní čaroděj.“

„Lesní čaroděj? Takže čáry opravdu jsou?“

„Čáry. Oho!“ Stařík se znovu rozesmál. „Ale ano, jsou čáry, je magie. Je mnoho magií a ta moje je magie stromů.“

Cer se na něj podíval úkosem. Nevypadal jako někdo, kdo je mocný, a přesto stromy vetřelce obklíčily. „Vy tady vládnete stromům?“

„Jestli vládnu?“ zeptal se překvapeně stařík. „To je mi nápad. Ovšemže ne. Sloužím jim. Chráním je. Dávám jim sílu, kterou mám v sobě, a ony mi dávají sílu, která je v nich, a pak jsme všichni o mnoho silnější. Ale že bych jim vládl? Něco takového k magii nepatří. To je mi nápad.“

A dál si brebentil, co toho roku dělají hloupé veverky. Když Cer dojedl, stařík mu dal vědro a celé dopoledne spolu sbírali lesní plody. „Za každou bobulku, kterou utrhneš, nech jednu jinou na keři,“ řekl mu stařík. „Pro ptáky na podzim a pro půdu, aby mohly vyrůst nové keře, až přijde kamesun.“

A tak se stalo, že Cer začal žít s lesním čarodějem. Kromě dětství, kdy mu maminka zpívala, a kromě lovů na jeleny, na které ho brával otec do Wetfellských kopců, to byly nejšťastnější dny jeho života.

Po podzimu, kdy se Cer obdivoval barvám listů, po zimě, kdy se s

lesním čarodějem brodili sněhem a pomáhali ledem poničeným větvím, a po jaru, kdy vyžíнал mladé stromky, aby les nezarostl, se lesnímu čaroději začalo zdát, že temná místa v Cerově srdci zalilo světlo, nebo se aspoň ztratila a nejsou k nalezení.

Mýlil se.

Když Cer shraboval listí na zimní ohně, představoval si, že shrabuje kosti nepřátel. Když se brodil sněhem, zdálo se mu, že jde do bitvy, rozsévat smrt v řadách Nefyřanů. Když vyžíнал vyrážející stromky, snil o tom, jak stejnou smrt, jakou sešel ze světa jeho otec, přichystá strýčkům, protože žádný z nich se za něj v nouzi nepostavil.

Cer snil o pomstě, a přestože les prozařovaly paprsky letního slunce, v jeho srdci vládla čím dál hlubší tma.

Jednoho dne lesnímu čaroději řekl: „Chci se naučit čarovat.“

Čaroděj se s nadějí usmál. „Už to umíš,“ řekl, „a rád tě naučím víc.“

„Chci se naučit, jak získat moc.“

„Och,“ povzdechl si zklamaně čaroděj. „Och, pak ale nemůžeš ovládat magii.“

„Ale ty to dovedeš,“ řekl Cer. „Chci taky mít moc.“

„No ovšem,“ řekl lesní čaroděj. „Vládnu dvěma nohám a dvěma rukám a mám moc zahřívát smůlu nad hořící rašelinou, abych zastavil proud mízy z polámaných větví, mám moc vyřezávat nemocné větve, aby strom mohl žít, moc učit stromy, jak a kdy se bránit. Všechno ostatní je moc stromů, a ta mi nepatří.“

„Ale vždyť tě poslouchají,“ namítl Cer.

„Protože já poslouchám je,“ odvětil rozzlobený čaroděj. „Myslíš si, že tady v lese máme otroctví? Myslíš si, že jsem nějaký král? To jenom lidé si nechají jinými lidmi vládnout. Tady v lese je na prvním místě láska. Na ní stojí magie lesa, která je mezi mnou a stromy.“

Cer zklamaně sklopil oči. Lesní čaroděj se nechal zmýlit a myslel si, že Cer se kaje.

„Chlapče, chlapče,“ řekl. „Jak vidím, nic ses nenaučil. Kořenem magie je láska, kmenem služba. Lesní čarodějové chovají ke stromům lásku a slouží jim. A spolu se pak dělí o magii stromů. Čarodějové světla chovají lásku ke slunci a v noci zapalují ohně. Ten oheň jim slouží, stejně jako oni slouží jemu. Koňští čarodějové milují koně a slouží jim, a díky magii stáda mohou jezdit všude, kam se jim zachce. Svou magii mají i pole a pastviny, kameny a hory, písně a tance, vítr a

počasí. Všechny stojí na lásce a rostou se službou.“

„Musím ji ovládnout,“ řekl Cer.

„Musíš?“ zeptal se lesní čaroděj. „Že musíš ovládnout magii? Jsou takové, které by pro tebe byly. Ale ty se ode mě nenaučíš.“

„Které to jsou?“

„Neřeknu,“ odpověděl čaroděj a už nepromluvil.

Cer na to musel stále myslet. Jak z někoho vymoci magii proti jeho vůli?

Nakonec, po týdnech a měsících naléhání a trápení, se lesní čaroděj rozzlobil a vzdal to. „Budeš spokojený, když se to dozvíš?“ utrhł se na Cera. „Tak poslouchej, řeknu ti to. Je taky mořská magie, při které špatní námořníci slouží netvorům hlubin a obstarávají jim živou kořist. To by se ti líbilo?“

Ale Cer klidně čekal, co bude dál.

„To je něco pro tebe, že?“ řekl lesní čaroděj. „Pak by se ti určitě líbila pouštní magie.“

A Cer ihned pochopil, že to je magie, která by se mu mohla hodit. „V čem spočívá?“ zajímal se.

„To já nevím,“ řekl mrazivě lesní čaroděj. „Lidé jako já ji považují za nejtemnější ze všech magií, ale tvoje černé srdce by v ní mohlo najít zalíbení. Jenom jedna je ještě temnější.“

„A to je která?“ zeptal se Cer.

„Byl jsem blázen, že jsem tě k sobě vzal,“ řekl čaroděj. „Ty nechceš, aby se rány na tvém srdci zahojily; rád se v nich rýpeš a necháváš je hnisat.“

„Která magie je nejtemnější?“ naléhal Cer.

„Nejtemnější magie,“ začal lesní čaroděj, „je magie, kterou ty, měsíce zaplať, nemůžeš nikdy provozovat. Nejdřív bys totiž musel mít rád lidi a cenit si lidskou lásku nad svůj život. Jenže ty máš k lásce stejně daleko jako moře k horám, jako země k nebi.“

„Ale nebe se země dotýká,“ namítl Cer.

„Dotýká, ale nikdy se nesetkají,“ odpověděl lesní čaroděj.

Pak podal Cerovi koš, do kterého předtím naskládal chléb, lesní plody a džbán pramenité vody. „A teď běž.“

„Běž?“ zeptal se Cer.

„Doufal jsem, že tě uzdravím, ale pro tebe lék není. Lpíš na svém utrpení tak, že se nedá zahojit.“

Cer ukázal čaroději nohu, na které se stále ještě červenala kornatá

jizva v místě, kde býval palec.

„Je to stejné, jako kdybys mi chtěl spravit tu nohu.“

„Spravit?“ zeptal se lesní čaroděj. „Já nic nespravuju. Jen mírním následky, hojím a pomáhám stromům zapomenout na větve, o které přišly. Kdyby do nich dál vháněly mízu, jako by je stále měly, přišly by o ni a pak by uschly, povadly a zahynuly.“

Cer zvedl koš.

„Děkuji za laskavost,“ řekl. „Mrzí mě, že to nechápete. Ale stejně jako strom nemůže nikdy odpustit sekeře nebo ohni, jsou na světě lidé, kteří musí zemřít, abych mohl znovu žít opravdovým životem.“

„Odejdi z mého lesa,“ vyzval ho lesní čaroděj. „Pro takovou tmou tu není místo.“

A tak Cer odešel. Za tři dny byl na hranici Mitherkamu, za dva další stál na úpatí hor a po několika týdnech došel na poušť. Chtěl se vyučit pouštní magii. Potom by sloužil písku a písek by sloužil jemu.

Cestou ho zastavili a prohledali nefyrští vojáci. Když viděli, že nemá palce, ztloukli ho, oholili mu jinošské řídké vousy a kopancem ho vyprovodili na další cestu.

Dokonce se zastavil na bývalé otcově farmě. Všude teď hospodařili Nefyřané, lidé z jihu, kteří půdu nikdy předtím neměli. Báli se, že je chce okrást, a vyhnali ho. A tak se přikradl pod rouškou tmy, z otcovy spíže ukradl maso a z chlévu kuřata.

Přes Greebeck přešel do suchých krajů a rozdal tam maso a kuřata chudým. Pár dní u nich zůstal. Pak odešel do pouště.

Týden se toulal po poušti, dokud mu nedošlo jídlo a voda. Vyzkoušel všechno možné, aby pouštní magii našel. Tak jako lesní čaroděj mluvil ke stromům, Cer promlouval k horkému písku a rozpáleným skalám. Jenže písek neznal, co je to poranění a nepotřeboval ho živý dotek, skále se nedalo ublížit, takže nepotřebovala ochranu. Cer se odpovědi nedočkal, jen vítr mu sypal písek do očí. Když nakonec padl na písek a umíral, kůži měl spálenou a rozedřenou, šaty už dávno rozcupované na nitky, džbán rozpálený a plný písku, oči oslepené bělostí pouště.

Nedovedl poušť milovat ani jí sloužit, protože od něj nic nepotřebovala a nebylo na ní nic krásného nebo příjemného, co by si zasloužilo lásku.

Ale zemřít bez pomsty nechtěl. Vzpíral se smrti tak dlouho, že ještě žil, když ho našli lidé z kmene Abadapnů. Dali mu pít a starali se o

něj, dokud se neuzdravil. Trvalo to týdny a celou tu dobu ho museli táhnout na saních od jedné oázy s vodou k druhé.

A jak táhli se svým dobytkem a koňmi, odváželi Cera stále dál od Nefyranů a od Greetské země.

Cer se zotavoval pomalu a ještě pomaleji se učil abadapmiský jazyk. Ale než se začala sbírat mračna k zimním deštům, byl jedním z kmene, považovaným za muže, protože měl vousy, a považovaným za moudrého kvůli temnému pohledu, který mu z tváře nezmizel ani v těch vzácných okamžicích, kdy se smál.

O své minulosti nikdy nemluvil, ale Abudapnové dobře věděli, co znamená tenký prsten na jeho ruce a proč má na nohou jenom osm prstů. A jelikož jim zvědavost byla naprosto cizí, na nic se ho nevyptávali.

Naučil se žít jako oni. Zjistil, že být v poušti o hladu je pošetilé a umírat žízní zbytečné. Naučil se, jak na poušť, aby ustoupila životu. „To je tak,“ řekl mu jednou náčelník, „poušť je vždycky proti všemu živému.“

Cer si to zapamatoval. Poušť chtěla, aby nežilo nic. Přemýšlel, jestli právě to není klíč k pouštní magii. Nebo snad byla zamčenými dveřmi, které neměl nikdy otevřít? Jak sloužit písku a nechat si jím sloužit, když mu jde jenom o tvoji smrt? Jak by se mohl pomstít, kdyby byl mrtvý? „Rád bych se vzdal života, kdybych svou smrtí zničil vrahy svého otce,“ řekl jednoho dne koni. Klisna sklopila hlavu a po zbytek dne jenom chodila, i když ji Cer kopal, aby se rozběhla.

Nakonec ztratil trpělivost, protože měl pocit, že pro pomstu nic nedělá, a tak jednoho dne přišel za náčelníkem a zeptal se ho, jak se dá naučit magii písku.

„Písečná magie?“ řekl náčelník. „Tys zešílel.“ Několik dní se na něj ani nepodíval, natož aby mu odpověděl, a Cer pochopil, že lidé tady na poušti nenávidí písečnou magii stejně, jako ji nenáviděl lesní čaroděj. Proč? Nepomohl by takový nástroj Abadapnům k moci?

Nebo snad náčelník nechtěl o písečné magii mluvit proto, že ji Abadapnové neznali?

Ale znali ji.

Jednoho dne přišel náčelník za Cerem a řekl mu, aby nasedl na koně a jel s ním.

Vyrazili časně z rána, než slunce vyšplhalo na oblohu, a denní žár zaspali v jeskyni ve skalnatém pahorku. Za soumraku vyrazili na další

cestu a v noci dojeli k městu.

„Ettuie,“ zašeptal náčelník, a pak dojeli na koních až k rozvalinám.

Písek pohřbil domy do poloviny výšky, zvenčí i uvnitř. I teď zvedal večerní vítr písek a vršil u zdí malé duny. Domy byly kamenné, ale nezakončovaly je kopule jako v greetských městech, ale věže, vysoké věže, které jako by propichovaly nebe.

„Ikikietar,“ zašeptal náčelník. „Ikikiaiai re dapii. O ikikiai etetur o abudapnur, ikikiai re dapii.“

„Co jsou to ty 'nože'? zeptal se Cer. „A jak je mohl písek zahubit?“

„Nože jsou tyto věže, ale jsou to také hvězdy moci.“

„Jaké moci?“ zeptal se dychtivě Cer.

„Pro tebe žádné. Jen pro Ettetuy, protože byli moudří. Znali lidskou magii.“

Lidská magie. Byla snad ona tou nejtemnější magií, o níž mluvil lesní čaroděj?

„Je nějaká magie mocnější než lidská?“ zeptal se Cer.

„V horách ne,“ odpověděl náčelník. „V nížinách, kde mají hojnost vody, v lesích a na moři, ne.“

„A na poušti?“

„A huu par eiti ununura,“ zamumlal náčelník a udělal znamení proti smrti. „Jedině moc pouště. Jedině pouštní magie.“

„Chci se o ní dozvědět víc,“ řekl Cer.

„Kdysi,“ začal náčelník, „kdysi tu byla mocná říše. Kdysi tu tekla široká řeka, přšelo tu, půda byla stejně úrodná a rudá jako v Greetu a pod vládou krále Ettue Dappy tu žilo milion lidí. Ale ne všem se to tak líbilo.

Daleko na západě žilo pár takových, kteří nenáviděli Ettuu a lidskou magii králů. A tak ukuli nástroj, kterým město zničili.

Poručili větru, aby vanul od pouště. Poručily dešťům, aby přšelo ze země do oblak. Měli takovou moc, že se řeka vsákla do pouštního písku. Na polích se neurodilo. Král Ettue se nakonec vzdal a dal půlku království písčným čarodějům. Dapinuům. Ze západního království se stala Dapnu Dap.“

„Království?“ řekl překvapeně Cer. „Ale tak se dnes jmenuje velká poušť.“

„A kdysi dávno velká poušť nebyla pouští; zelenala se trávou a

obilím jako tvoje domovina na severu. Písečným čarodějům půlka království nestačila. Pomocí písečné magie udělali z Ettue poušť a země těch, kteří se jim postavili, zaváli pískem, až nakonec poušť zvítězila úplně. Ettue se zmocnila vojska Greetu a Nefyrydu, tenkrát ještě spojenců, a z nás v Dapnu Dap se stali kočovníci.“

„A co píseční čarodějové? Co se stalo s nimi?“ zeptal se Cer.

„Zabili jsme je.“

„Všechny?“

„Všechny,“ řekl náčelník. „A kdyby dnes chtěl někdo s písečnou magií zacházet, zabijeme ho zase. Nedovolíme, aby to, co se stalo nám, potkalo jiné.“

Cer si všiml, že náčelník drží nůž.

„Přísahej před těmito hvězdami a tímto pískem a dušemi všech, kteří žili v tomto městě, že nebudeš hledat písečnou magii.“

„Přísahám,“ řekl Cer a náčelník nůž odtáhl.

Dalšího dne si Cer vzal koně, luk, šípy a všechno jídlo, které mohl ukrást, a v poledním žáru, kdy všichni spali, odjel do pouště. Pronásledovali ho, ale dva se mu podařilo zabít šípy a ti, co přežili, ztratili jeho stopu.

Mezi abadapnuskými kmeny se rychle rozkřiklo, že na poušti je samozvaný písečný čaroděj. Všude, kde by se objevil, by ho čekala smrt. Jenže on se neobjevil nikde.

Už věděl, jak sloužit poušti a jak to udělat, aby poušť sloužila jemu. Poušť totiž milovala smrt a nenáviděla trávu, stromy, vodu a všechno živé.

A tak ve službách pouště odešel Cer na pomezí země Nefyřanů, na východ od pouště. Studny otrávil těly nemocných zvířat. Zapaloval pole, když vítr vanul z pouště, suchý vítr, který dohnal plameny až do měst. Kácel stromy. Zabíjel ovce a skot. A když ho začaly pronásledovat nefyrské hlídky, prchl do pouště, kam za ním nemohly.

Jeho ničení bylo mrzuté a mnoho sedláků ožebračilo, ale samo o sobě by Nefyřanům citelné škody nezpůsobilo. Ale Cer cítil, že má nad pouští stále větší moc. To proto, že jí dával jediné, čeho byla lačná: smrt a sucho.

Znovu oslovil písek, ale tentokrát odložil vlídnost. Řekl mu o zemi na východě, kterou může zavát. A vítr vyslyšel jeho slova, opřel se do písku a dal duny do pohybu. Tam, kde stál, se ho vítr ani nedotkl, ale všude kolem se duny valily jako vlny na moři.

Valily se na východ.

Valily se do nefyrské země.

Nenasytná poušť mohla za jedinou noc dokázat stokrát víc, než by zmohl Cer sám s pochodní nebo s nožem. Za hodinu pohltila olivové háje. Za noc byly písku neseného větrem plné domy, za týden pohřbená města a za pouhé tři měsíce zahnal Nefyřany za Greebeck a řeku Nefyr. Mysleli si, že tam za nimi strašlivé písečné bouře nemohou.

Jenže bouře pronikla i tam. Cer naučil poušť, jak řeku téměř zasypat, aby se voda rozlila na míle široko, ale byla jen stopu hluboká. Zaplavila území, které trpělo suchem, ale zároveň nabídla slunci větší plochu, ze které mohlo pít. A než řeka dosáhla moře, vyschla a poušť se přes ni přehnala do samotného srdce Nefyrydu.

Nefyřané odjakživa bojovali silou paží a hrdost jim byla v každé válce nejvěrnějším druhem. Ale proti poušti byli bezmocní. S pískem bojovat nemohli. Kdyby to Cer býval věděl, mohl být pyšný, že i bez učitele se stal nejmocnějším písečným čarodějem, jaký kdy žil. Nenávisť se ukázala být lepším učitelem než všechny svazky temných nauk, a Cer nenávisť žil.

A byla tím jediným, čím žil. Nic nejedl, nepil, posiloval se jen silou větru a slunečním žářem. Úplně vyschl a v žilách mu přestala kolovat krev. Žil z energie bouří, které rozpoutával. A poušť ho ochotně krmila, protože on na oplátku krmil poušť.

Šel v patách svých bouří a procházel se opuštěnými nefyrskými městy. Viděl, jak uprchlíci spěchají na východ a na sever, do výše položených krajů. Viděl mrtvolu těch, které bouře zaskočila. A v noci zpíval staré písně Greetů, válečné písně. Křídou psal jméno svého otce po hradbách všech měst, která zničil. Jméno matky psal do písku a tam, kde je napsal, vítr nevanul a písek se neusazoval. Zůstávalo, jako by je vytesal do skály.

Jednoho dne, v přestávce mezi bouřemi, Cer spatřil, jak k němu z východu někdo přijíždí. Je to Abadapnu, hádal, nebo Nefyřan?

Pro oba případy vytáhl nůž a nasadil drážku šípu na třetinu luku.

Ale muž přijížděl s rukama rozpráženými a zdálky volal: „Cere Cemreete.“

Cer netušil, že jeho jméno někdo zná.

„Písečný čaroději Cere Cemreete,“ zvolal neznámý, když se přiblížil. „Už víme, kdo jsi.“

Cer neodpověděl, jen se mu podíval do očí.

„Přišel jsem ti říct, že tvá pomsta je naplněna. Nefyryd je na kole-nou. Uzavřeli jsme s Greetem dohodu a už nepodnikáme nájezdy do Hetterwee. Nejzápadnější části našeho území se zmocnili Driplinové.“

Cer se usmál. „Nezajímá mě vaše říše.“

„Tak aspoň kvůli našim lidem. Smrt tvého otce byla stotisíckrát pomstěna, neboť tvýma rukama přišlo o život dvě stě tisíc lidí.“

Cer se zasmál. „Nezajímají mě vaši lidé.“

„Tak kvůli vojákům, kteří to spáchali. Přestože jen poslouchali rozkazy, byli uvězněni a popraveni, stejně jako ti, kteří jim rozkazy vydali, dokonce i náš nejvyšší generál, to všechno na příkaz krále, aby tvá pomsta byla úplná. Na důkaz jsem ti přinesl jejich uši,“ řekl muž a odepjal od pasu vak.

„Nezajímají mě vojáci ani důkazy pomsty,“ řekl Cer.

„Tak co tě zajímá?“ zeptal se tiše neznámý.

„Smrt,“ řekl Cer.

„I tu ti přivážím,“ řekl muž a v ruce se mu najednou zaleskla dý-ka, kterou vrazil Cerovi do prsou, tam kde mělo být srdce. Ale když dýku vytáhl, žádná krev nevytryskla a Cer se jenom usmál.

„Ovšem žes mi ji přivezl,“ řekl Cer a bodl ho tam, kam bodli jeho otce, a vedl dýku vzhůru, stejně jako projela otcovým tělem, jenže zavadil o srdce a muž zemřel.

Cer pozoroval, jak se krev vpíjí do písku a najednou uslyšel v uších matčin nářek, který tolik let umlčoval. Slyšel, jak vzlyká, vzpo-mněl si na otce, na matku a na sebe sama v dětských letech a rozplakal se. Zvedl tělo muže, jehož zabil, kolébal se na písku sem a tam a na šatech a kůži se mu srážela krev. Jeho slzy se mísily s krví a stékaly do písku a on si uvědomil, že poprvé od otcovy smrti pláče.

Nevyschl jsem, řekl si. Ještě je ve mně voda, kterou poušť může vypít.

Pohlédl na své ruce, zbrocené cizí krví, a pokusil se setřít sraže-nou krev pískem. Ale krev zůstávala, pískem se očistit nemohl.

Znovu se rozplakal. Potom vstal, otočil se na západ směrem do pouště a řekl: „Pojď.“

Zvedl se vítr.

„Pojď,“ oslovil poušť. „Pojď a vysuš mi oči.“

A vítr přišel, písek s ním, a ten písek Cera Cemreeta pohřbil. Oči mu vyschly, z těla mu vyprchal všechnen život a ze světa odešel po-

slední písečný čaroděj.

Pak nastaly zimní deště a uprchlíci z Nefyrydu se do své země vrátili. Vojáky povolali domů, protože války skončily, a jejich zbraněmi se teď staly pluh a rýč. Znovu vyhloubili kanál mezi řekami Nefyr a Greebeck a zanedlouho se k moři opět valila hluboká řeka. Rozeseli semena trav a vyčistili své domy od písku. Kanály a akvadukty přivedli vodu na zpustošená pole.

Do Nefyrydu se pomalu vrátil život.

Poušť, která ztratila svého mága, se pomalu vrátila do starých hranic, aby se už nikdy nepokoušela zanést smrt tam, kam patřil život. Dost bylo smrti tam, kde nežilo nic, dost žízně tam, kde nebyla voda.

V lese nedaleko Mitherkamu se o tom od potulného dráteníka dozvěděl lesní čaroděj.

Čaroděj odešel do lesa a tiše oslovil Jilm, Dub, Sekvoj i Osiku. Když tu zprávu všichni uslyšeli, les se rozplakal za Cera Cemreeta. Každý strom dal větev na hranici na jeho památku a uronil mízu, aby se jeho jménem vpila do země.